

Magyar Szocialista Párt Országos Nyugdíjas Tagozata

<http://nyugdijastagozat.mszp.hu>

Tárgy: Jó az öreg a háznál
Feltöltés: 2017. január 16.
Forrás: HVG

Ami az államnak nyűg, abban egyre több vállalkozás lát nagy lehetőséget. Az idősök kedvét keresni munkát és pénzt jelent. Mármost a világ tehetősebb országaiban.

„Isten hozott a XXI. században, nagy!” - szólítja meg ügyfeleit honlapján a Breezie nevű brit szoftverfejlesztő vállalkozás. A nemzetközi munkatársi gárda átlagéletkora 28 év, a célközönségüké megközelíti a 80-at. Táblagépekhez fejlesztenek olyan leegyszerűsített applikációkat, amelyeket az informatikában kevésbé jártas nagyik is egyetlen érintéssel vagy szóbeli utasítással üzembe tudnak helyezni. „Az idősök ma már nem arra várnak, hogy kijöjjön az otthoni vészjelző, segélykérő legújabb verziója. A mai hatvanasok rendkívül aktívak, igénylik a vibráló, változatos életet. A független életvitelük megőrzésére szolgáló termékeket keresnek” - jellemzi a változó fogyasztói igényeket egy philadelphiai orvostechnológiai cég vezetője.

Óriási hibát követ el, aki nem fordít kiemelt figyelmet arra, hogy a jövő nem a dédelgetett 18-34 éves vásárlóké. Sürgősen meg kell találni a hangot az 1946-1965 között született baby boomgenerációval, hiszen jövőre az USA-ban már a szabadon elkölthető jövedelmek 70 százalékát az ő sebükből kell kiénekelni. Az ő igényeikhez kell szabni az ingatlanokat, a divat- és sportcikkeket, a közösségi és egyéni közlekedés eszközeit, az egészségügyi szolgáltatásokat, de még az oktatást és a turizmust is.

Ne aggódj, ha meghalsz, a hátramaradottaknak 24 órán belül megérkezik a temetési költségek fedezete - így agítálja reménybeli ügyfeleit tv-reklámjában egy magyarországi biztosító, utat mutatva a hazai mélabú speciális kiaknázására. Az állami médiumok tudósításai viszont nem győznek boldog idősöket mutogatni: ők azok, akik egy kézcsók erejéig Orbán Viktor közelébe férkőzhetnek, és módjuk van hálát rebegni minden jóért, amit tőle kapnak. Ezek azonban a boldogság ritka pillanatai. A társadalomban kialakult, kialakított kép sokkal inkább ellátandó, eltartandó, szociális és egészségügyi teherként jelentő szereplőként ábrázolja az idős- és szépkorúakat.

Az elöregedés gondja a világ nagy részét foglalkoztatja. Érthető, hiszen néhány évtizeden belül - az emberiség történelmében először - több lesz a 65 éven felüli idős, mint az ötévesnél fiatalabb gyermek. Az Európai Unió demográfiai előrejelzése is azzal számol, hogy míg ma négy munkaképes korúra egy inaktív jut, 2060-ban - az egyre hosszabbodó élettartam és a mind mérsékeltebb szülési kedv eredőjeként - kettő az egyhez lesz az arány. Vagyis az adófizető dolgozók következő generációja meglehetősen karcsúnak ígérkezik.

„Muszáj kitolni a nyugdíjkorhatárt és különböző megtakarítások, befektetések támogatásával ösztönözni az öngondoskodást, - ez a teher az állam vállát nyomja. A vállalkozások viszont jócskán profitálhatnak abból, ha ennek a létszámban és fizetőképességben is erősödő társadalmi rétegnek a kedvére tudnak tenni” - mutatta meg

az érem két oldalát Sarah Harper, az Oxfordi Egyetem Korosodó Társadalom Intézetének igazgatója. A Merrill Lynch elemzése szerint a „silvereconomy” a maga évi 7 ezermilliárd dolláros forgalmával már a világ harmadik legnagyobb gazdasági szegmense. Az amerikai brókerház úgy számol, hogy 2020-ra az 50 évesnél idősebbek magánkiadásai elérik a 15 ezermilliárd dollárt. Az EU tagországaiban már most a GDP 25 százaléka, a költségvetési közkiadásoknak pedig a fele az idősellátást szolgálja.

Bár a kifejezés gyorsan terjed, abban még nincs teljes összhang, hogy mi volna a silvereconomy. Nagyjából ideértene minden olyan gazdasági teendőt és lehetőséget, ami az öszülő, vagyis ezüsthajú korosztállyal kapcsolatos. Vannak, akik már az 50 felettieket ideszámítják, van, ahol 60 vagy 65 évnél húzzák meg a korhatárt. Az EU-nómenklatúra például nem az évek számát veszi alapul, hanem három csoporttal kalkulál: aktív, sérülékeny és ellátásra szoruló periódusokra osztja az idősek életszakaszait. Abban viszont teljes az egyetértés, hogy e meglehetősen heterogén összetételű társadalmi réteg mégiscsak a gazdaság egyik motorja marad azt követően is, hogy visszavonul az aktív munkától.

Elméleti és gyakorlati útmutatások szerint nem csupán szigorú nyugdíjszabályokkal lehet mind jobban kitolni a visszavonulás idejét. Nagy-Britanniában például módfelett pártolják - extrahitelekkel, adókedvezményekkel és oktatással is - az 50 év felettiek startup vállalkozásait. Így az évtizedek során szerzett tudás, kapcsolatrendszer hasznosul, és nem utolsósorban új munkahelyek jönnek létre. A szigetországban 2010-2014 között 300 ezerről 800 ezerre nőtt az 50 felettiek által gründolt vállalkozások száma. A németek más úton járnak, ők inkább képzett szakmunkásaikat igyekeznek megtartani. A BMW külön összeszerelő szalagot tervezetett idősödő dolgozóinak, ergonomikus székekkel, a hajolást, az emelést megkönnyítő berendezésekkel. Az „Altstadtban” relaxációs szoba is van, és gyógytornaszünetekkel szakítják meg a munkát.

Robotok végzik majd a házimunkát, sétálni is leviszik a gazdájukat - efféle futurisztikus tervek is születnek a jövő munkaerőhiányának megoldására. A vezető nélküli autó már szinte elérhető közelségben van, számos vállalkozás investál a technológia kiérlelésébe, köztük a Toyota, a Ford, a GM, a VW, a Google és az Uber is. A taxis cég vezetője szerint 2030-ra az utasszállítás olyan olcsó lesz, hogy nem lesz érdemes saját autót tartani. Szerinte a vezető nélküli taxi a mostani árak tizedéért fog működni. Aki mégis saját négykerekűt szeretne, az 2025-ben 10 ezer euróért teljesen automatikusan működőt kaphat, ahogyan a közösségi közlekedés is sofőrmentes járatokkal szolgálja majd a mozgásukban korlátozottak mobilitását.

Az EU ezüstgazdasági stratégiájának része, hogy bővüljön az idősek számára biztonságos, jól megközelíthető, akadálymentes lakások kínálata. Teendő bőven lesz, hiszen a felmérések szerint a tagországok lakásállományának háromnegyede nem felel meg ezeknek a kívánalmaknak. Még Németországban is 2,5 millió ilyen lakás hiányzik. Sok esetben kisebb beruházásokkal is élhetővé lehet tenni az idősek számára a lakást, például azzal, ha a fürdőkádba ajtón keresztül lehet belépni, és nem kell átlépni annak peremét. Ezzel megelőzhető a baleset, és így jó esetben évekig nem lesz szükség személyi segítségre a tisztálkodáshoz. Ez Magyarországon önerős beruházás, aminek negyedmilliós költségét az átlagnyugdíjból nem lehet kigazdálkodni. Sokkal olcsóbb a falra szerelhető kapaszkodó, amelynek megvásárlását gyógyászati segédeszközként támogatja a társadalombiztosítás. Igaz, egyszerre csak egyet kaphat belőle a - például törött végtagú - beteg. Azt pedig már az ő belátására bízzák, hogy a kapaszkodót a vécé vagy a fürdőkád mellé helyezi-e el. A jó pap holtig tanul igazságát az EU tagországai sem vitatják, bár eltérő mértékben költenek az 50 felettiek átképzésére. Nagy-Britanniában az idősebbek oktatására fordított köz- és magánpénzek összege megközelíti a 2 milliárd eurót. Írország jegyzi az első korbarát egyetemet, és a Dublin City University kezdeményezése számos európai követőre

talált. A kínált program két 12 hetes szemeszterre oszlik, és igyekszik pótolni azt az ismeretanyagot, amely egy új karrierépítéséhez szükséges. Egyebek mellett informatikai, vállalkozási, kommunikációs, gazdasági, társadalmi és pénzügyi képzést kapnak a jelentkezők. A kornak kijáró tiszteletből nem kell vizsgát tenniük a szépkorú nebulóknak.

Magyarország még nincs az idősebbeket tanító éltanulók között. Az ELTE Pedagógiai Éspszichológiai Kara által szervezett „harmadik kor egyeteme”, úgy látszik, sokkal inkább a tudománynak, mint a praktikumnak szentelte az idei tanév előadás-sorozatát. „Az egészséges öregedés titkainak vizsgálata kutyákon” című előadása remélhetőleg nem azt akarta sugallni, hogy öreg kutya nem tanul új trükköket.

Forrás: HVG.hu (Gáti Júlia)